

TRU SPM 180 TRM

04.03.2025

Side 1/2

Til Transportministeriet, Hinnerk Frech
Fra Odense Letbane, Per Feddersen
Dato 04.03.2025

Svar på TRU spm. 180

Dette svar dækker primært etape 2 (opdatering 2024), idet samme trafikmodel er anvendt for etape 1. Etape 2 dækker strækningen fra Seden til sukkerkogeriet, idet strækningen sukkerkogeriet – Odense ZOO ikke indgår i Odense Kommunes planer på nuværende tidspunkt.

Passagerprognoserne for Etape 2 er foretaget i Odense Kommunes trafikmodel, som er en matematisk model, der modellerer personers rejser fordelt på transportmidler ud fra en optimering af tidsforbrug og/eller omkostning ved at foretage en rejse. Styrken i trafikprognoserne ligger særligt i sammenligningen af forskellige scenarier, frem for i de konkrete ændringer, som er afhængig af mange forudsætninger og forhold for nutiden og fremtiden som danner grundlag for trafikmodellen. I trafikmodellen indgår der således mange forskellige parametre og det er derfor ikke muligt at skille de enkelte elementer direkte ad.

Helt overordnet forventes det, at hvis Etape 2 anlægges, så vil der på et hverdagsdøgn i 2036 være en stigning på 1.100 **personture** (Etape 1 2024: 11.400) på et hverdagsdøgn i Odense. Det fordeler sig med 1.600 (E1: 3.900) færre personbilture, 100 færre cykelture og 2.900 (E1: 15.300) flere rejser med den kollektive trafik. Dette er vist i tabellen nedenfor sammen med udviklingen i antal **påstigere** i den kollektive trafik opdelt på transporttyper. Der er ikke sket nogen separat opdatering af overflytningspotentiale fra Etape 1 til Etape 2. Dette er et element, som indgår i trafikmodellen og løbende tilpasses ny viden.

Etape 2**Antal personture i trafikmodelberegningerne (Hverdagsdøgntrafik HVDT)**

Årstal	Scenarie	Personbil	Cykler	Kollektiv a)	Total
2036	Basis	624.500	47.000	74.000	745.600
2036	Letbanens etape 2	622.900	46.900	76.900	746.700
		-1.600	-100	2.900	1.100

a) Omregningsfaktoren fra personture til påstiger er 1,2

Antal påstiger i trafikmodelberegningerne (Hverdagsdøgntrafik HVDT) *

Årstal	Scenarie	Tog	Bus	Letbane Etape 1	Letbane Etape 2	Total
2036	Basis	37.218	22.111	30.087	0	89.416
2036	Letbanens etape 2	37.326	20.102	29.833	6.518	93.779
		108	-2.009	-254	6.518	4.363

ETAPE 1**Antal personture i trafikmodelberegningerne (Hverdagsdøgntrafik HVDT) a)**

Årstal	Scenarie	Personbil	Kollektiv b)	Total
2024	Basis	649.500	113.100	762.600
2024	Letbanens etape 1	645.600	128.400	774.000
		-3.900	15.300	11.400

a) Cykelture er ikke oplyst til Etape 1

b) Omregningsfaktoren fra personture til påstiger er 1,2

Antal påstiger i trafikmodelberegningerne (Hverdagsdøgntrafik HVDT)

Årstal	Scenarie	Tog	Bus	Letbane Etape 1	Total
2024	Basis	46.800	66.300	0	113.100
2024	Letbanens etape 1	47.900	44.900	35.600	128.400
		1.100	-21.400	35.600	15.300

Odense Letbane får endvidere løbende udført kundetilfredshedsmålinger af Epinion i letbanetogene. I den forbindelse har Odense Letbane siden APR2024 spurgt kunderne om følgende: **"Hvis letbanen ikke fandtes, hvilken transportform havde du så anvendt på lige netop denne rejse? (multiple)."** Kunderne har mulighed for at anvende multiple valgmuligheder, idet en rejse kan bestå af flere transportformer.

I perioden APR2024-DEC2024 svarede mellem 21-25% af kunderne at de havde anvendt bil, såfremt letbanen ikke fandtes og 46-55% havde valgt cykle.

Hvis letbanen ikke fandtes, hvilken transportform havde du så anvendt på lige netop denne rejse? (multiple)

	apr-24	maj-24	jun-24	jul-24	aug-24	sep-24	okt-24	nov-24	dec-24
Cykel	54%	55%	51%	53%	48%	52%	47%	46%	47%
Bus	43%	52%	43%	43%	47%	47%	49%	48%	47%
Bil	21%	23%	25%	21%	25%	21%	23%	21%	22%
Gående	12%	17%	17%	18%	20%	17%	18%	14%	16%
Taxi	2%	2%	1%	3%	0%	1%	1%	1%	1%
Andet	2%	1%	2%	2%	3%	2%	2%	2%	3%
Var ikke taget afsted	2%	0%	1%	4%	2%	1%	2%	2%	1%
Antal svar	298	326	346	308	287	444	412	396	340

Bidrag til Transportministeriets besvarelse af spm. 180 og 181

Transportministeriet har den 28. januar 2025 bedt om Hovedstadens Letbanes bidrag til svar på TRU alm. del – spm. 180 og 181.

Herunder fremgår hhv. spørgsmål samt Hovedstadens Letbanes svarbidrag til spørgsmål 180.

Spm. 180

”Vil ministeren i forlængelse af foretræde med letbaner.dk den 21. januar 2025 oplyse, om der foreligger undersøgelser af overflytningspotentialer fra biler til letbaner ved etablering af letbaner, herunder sammenholdt med evt. overflytning af cyklister og gående, jf. TRU alm. del – bilag 97?”

Svarbidrag til spm. 180 fra Hovedstadens Letbane

”Der præsenteres resultater for *overflytningspotentialer* som beregnet i Udredning om letbane i Ring 3 fra marts 2013, som kan findes her: [udredning-om-letbane-paa-ring-3.pdf](#). Resultatet er beregnet i OTM 5,4.

I udredningen blev der beregnet en overflytning til kollektive trafikture på 7.000 pr. hverdagsdøgn for både 2020 og 2032 (basis- og hovedscenarier). Overflytningen af ture forventedes fordelt med 3.000-5.000 bilture (passager og chauffør) og 1.000-2.000 gang og cykelture.

I alt giver det en stigning i kollektive påstigere på 16.000 om dagen.

Hovedstadens Letbane udarbejdede i 2023 nye trafikmodelberegninger i OTM i forbindelse med fastlæggelse af passagerbudget for letbanen. Der blev dog ikke i den forbindelse udarbejdet nye vurderinger af overflytningspotentialer.”

Med venlig hilsen

Johan Settergren, direktionssekretær

**Hovedstadens
Letbane**

Metrovej 5
2300 København S
dinletbane.dk

T +45 3311 1700
E info@dinletbane.dk

04-03-2025

Anmodning om bidrag vedr. TRU 180 om samfundsøkonomi på letbaneprojekter

Teknik og Miljø har modtaget spørgsmål fra Transportministeriet vedr. samfundsøkonomi på letbaneprojekter.

Spørgsmål

TRU alm. del - Spørgsmål 180

Vil ministeren i forlængelse af foretræde med letbaner.dk den 21. januar 2025 oplyse, om der foreligger undersøgelser af overflytningspotentialet fra biler til letbaner ved etablering af letbaner, herunder sammenholdt med evt. overflytning af cyklister og gående, jf. TRU alm. del – bilag 97?

Svar fra Aarhus KOMMUNE

I forbindelse med letbanens etape 1 i Aarhus blev der i december 2010 efter ønske fra Transportministeriet gennemført en samfundsøkonomisk analyse, herunder opdatering af trafikmodelberegninger fra VVM-redegørelsen. Trafikmodelberegningerne er ikke opdateret siden. Heri fremgik bl.a. følgende om overflytningspotentiale for etape 1, se indklippet tabel 3.3, 3.4 og 3.5 fra VVM-redegørelse nedenfor. Hovedforslaget er det oprindelige etape 1 letbaneprojekt og 0-alternativet dækker, hvad der vil ske i en situation, hvor hovedalternativet ikke realiseres, men blot følger den forventede udvikling i trafikken i øvrigt.

Tabel 3.3 Nøgletal for bilture i 2015, hovedforslaget set i forhold til 0-alternativet.

Bilture	Antallet af bilture	Kørte kilometre (km/døgn)	Kørte timer (timer/døgn)
2015 Hovedforslaget	1.285.900	41,1 mio	550.300
2015 0-alternativ	1.286.500	41,1 mio	550.600
Ændring	- 600	-16.800	- 300

Tabel 3.4 Nøgletal for de kollektive transportmidler i 2015, hovedforslaget.

Transportmiddel	Påstigninger pr. døgn	PassagerKM (km/døgn)	PassagerTimer (timer/døgn)
Bybus	113.900	563.300	21.000
Regionalbus	44.500	566.700	14.100
Tog	36.300	2.856.800	36.000
Letbane	39.300	351.800	8.300
Alle kollektive transportmidler	234.000	4.338.700	79.500

24. februar 2025

Side 1 af 4

Teknik og Miljø

By og Natur

Aarhus Kommune

Forvaltningsstab By og Natur

Karen Blixens Boulevard 7

8220 Brabrand

Direkte telefon: 21 33 34 25

Sagsbehandler:

Rasmus Stougaard Niiranen

Sagsnr.: EMN-2025-001468

24. februar 2025
Side 2 af 4

Tabel 3.5 Nøgletal for de kollektive transportmidler i 2015, 0-alternativet.

Transportmiddel	Påstigninger pr. døgn	PassagerKM (km/døgn)	PassagerTimer (timer/døgn)
Bybus	131.200	647.800	24.800
Regionalruter	45.500	593.200	14.800
Tog	36.100	2.822.900	35.700
Odderbanen og Grenåbanen	16.800	184.000	3.800
Alle kollektive transportmidler	229.700	4.248.000	79.000

I beregningerne stiger det samlede antal af kollektive rejser med 2 % for hele det område, som trafikmodellen dækker.

Data viser, at brugen af den samlede kollektive trafik er steget med 9% fra 2022 til 2023. Der forventes også en stigning fra 2023 til 2024, men data herfor er endnu ikke klar.

I forhold til brugen af letbanen i Aarhus, har denne i de senere år oplevet en stor vækst i antallet af passagerer.

År	Antal rejsende
2024	6.351.212
2023	5.762.093
2022	5.474.521
2021	3.978.596

Antallet af rejsende i Aarhus letbane. Kilde: Aarhus Letbane

Prognoser viser samtidig, at den nuværende kapacitet forventes nået indenfor de nærmeste år. Aarhus Kommune har derfor, sammen med Region Midt, besluttet at investere ca. 1 milliard kr. på indkøb af yderligere togsæt og en række følgeinvesteringer. Dette skal sikre, at det beregnede potentiale på 8-10 millioner rejsende i 2030 kan indfries.

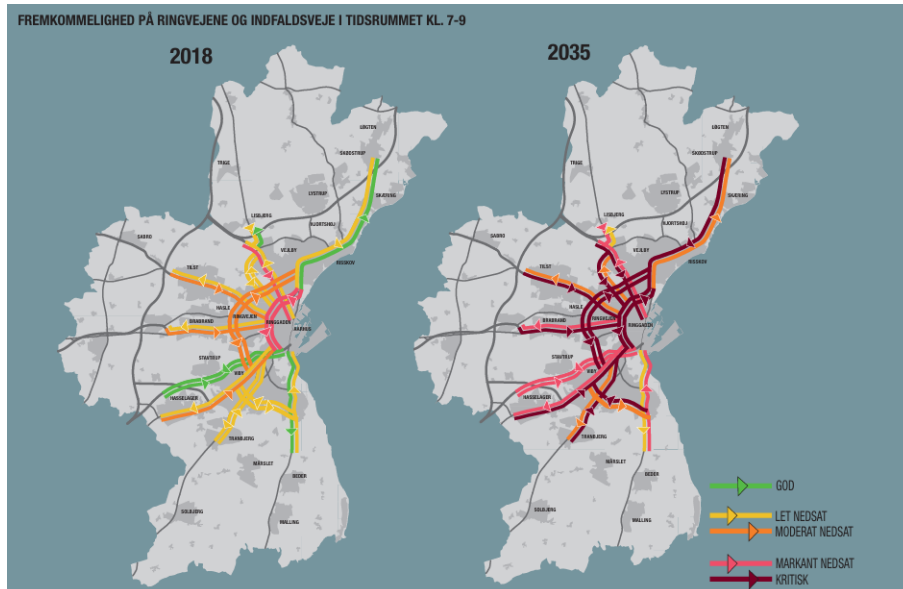
Letbanen har, som ventet, vist sig at være et effektivt kollektivt transportmiddel, der på relativ kort tid transporterer mange rejsende. Dermed understøtter letbanen den i Aarhus Kommune fastlagte byudviklingsstrategi, hvor man udvikler byen stationsnært for blandt andet at minimere byens påvirkning på klima og landskab.

Der flytter årligt mellem 4.000 og 5.000 borgere til Aarhus Kommune. Mange af disse borgere bosætter sig stationsnært enten i Aarhus eller i letbanebetjente oplandsbyer. Den stationsnære tilflytning gør, at mange af disse borgere ikke anvender bil i hverdagen. Prognoser viser samtidigt, at Aarhus Kommune kan forvente et sammenbrud i fremkommeligheden på det

overordnede vejnet, hvis der ikke aktivt iværksættes afhjælpende tiltag. Her er letbanen et af værktøjerne.

24. februar 2025
Side 3 af 4

Prognose for fremkommeligheden på det overordnede vejnet i Aarhus i 2035, Kilde: Mobilitet i 2050, Teknik og Miljø.

For etape 2 er der ligeledes gennemført en analyse af overflytningspotentialer. I notatet fremgår bl.a. følgende om overflytningspotentialer for etape 2:

Transportmidler	Letbane minus o-Alt		BRT ALT.1 minus o-Alt	
	Forskel	%	Forskel	%
Bil (PB+VB+LB)	-850	-0,08%	-700	-0,06%
Kollektiv	1.950	1,16%	1.600	0,95%
Cykel & Gang	-1.500	-0,25%	-1.100	-0,19%
Total antal ture	-400	-0,02%	-200	-0,01%

Overflytningspotentialer for etape 2 vil blive genberegnet i forbindelse med opdateringen af miljøkonsekvensvurderingen, som finder sted fra 2025-2027.

I aftalen om den grønne mobilitetsplan, som et bredt flertal i Aarhus Byråd indgik et politisk forlig omkring i 2024, peges der på at letbanen, sammen med det øvrige højfrekvente kollektive trafiksystem, i fremtiden skal fungere som en rygrad i mobilitetssystemet og levere større kapacitet. Letbanen og udbygning heraf, er samtidigt et attraktivt og pladseffektivt alternativ der også medvirker til at nedbringe trængslen på vejnettet. Set i dette perspektiv forventes det, at overflytningspotentialer er større end tidligere beregninger

viser, da letbanen er en af mange indsatser i aftalen om den grønne mobilitetsplan, der samlet set skal bidrage til omstilling af mobilitetssystemet i Aarhus.

24. februar 2025
Side 4 af 4